

17th Nordic Seminar on Railway Technology

2012-10-04

Forskning och
innovation – ett sätt
att nå Trafikverkets
mål



TRAFIKVERKET

Helena Halvar
Strategisk
utveckling
/Underhåll



Inledning

- Strategiska utmaningar
- Kritiska områden
- Gap

Utvecklingsarbete är i detta sammanhang av stor betydelse för att vi effektivt ska kunna möta dagens som framtidens utmaningar. Ny kunskap och nya idéer behövs för att omsättas till nya tjänster, produkter, metoder och arbetssätt och därmed bidra till utveckling av ett modernt och effektivt transportsystem.

Trafikverket Fol-strategi

- Beskriver *hur* Trafikverket förbättrar sin Fol-verksamhet och därmed utvecklar sin förmåga att driva på utvecklingen enligt de transportpolitiska målen.
- Utgår från de strategiska utmaningarna ,
- Underlag för prioritering av Fol
- Förbättrad styrning av Fol

Vad är Forskning och Innovation i Trafikverket?



Vad är Forskning och Innovation?



Forskning och innovation (FoI)
Samlingsbenämning för det arbete
som leder till innovationer

Vad är Forskning och Innovation?



Forskning

Arbete som innebär att söka efter kunskap med vetenskaplig metod och med bestämd tillämpning i sikte, i första hand för att användas vid efterföljande utveckling

Utveckling

Arbete som innebär att åstadkomma prototyper till nya eller väsentligt förbättrade lösningar, produkter och tjänster, liksom tillhörande hjälpmedel, system och processer med utgångspunkt från ny kunskap (genom forskning) eller existerande kunskap i omvärlden (insamlad genom omvärldsbevakning)

Marknadsförberedelser

Förberedelser för nyttiggörande av resultat genom framtagning av underlag för revidering och förändring av regelverk och standarder

Nyttiggörande

Implementering
Kommersialisering

Förvaltning

Arbete som planeras och utförs för att tillgängliggöra och vidareutveckla ett förvaltningsobjekt och dess komponenter från att dessa börjar användas fram tills att de avvecklas (i förvaltningsstyrningsmodellen)

Fol- Portföljer Trafikverket





Fol Portfölj – Vad är det?

- En samling program och projekt med besläktat innehåll (internt Fol konsortie) som är en uthållig avgränsning över tiden (TRV utmaningar)
- Portföljen har direktiv och mål för vad som ska uppnås
- Har en ekonomisk ram
- Har en gemensam styrning via en portföljledare och en portföljstyrelse

Strategiska utmaningar – Fol portföljer

- Ett energieffektiv transportsystem
- Väl fungerande resor och transporter i storstadregionerna
- Effektiva transportkedjor för näringslivet
- Robust och tillförlitlig infrastruktur
- Mer nytta för pengarna
- Trafikverket – en modern myndighet
- (strategiskt initiativ)



Påverka



Planera



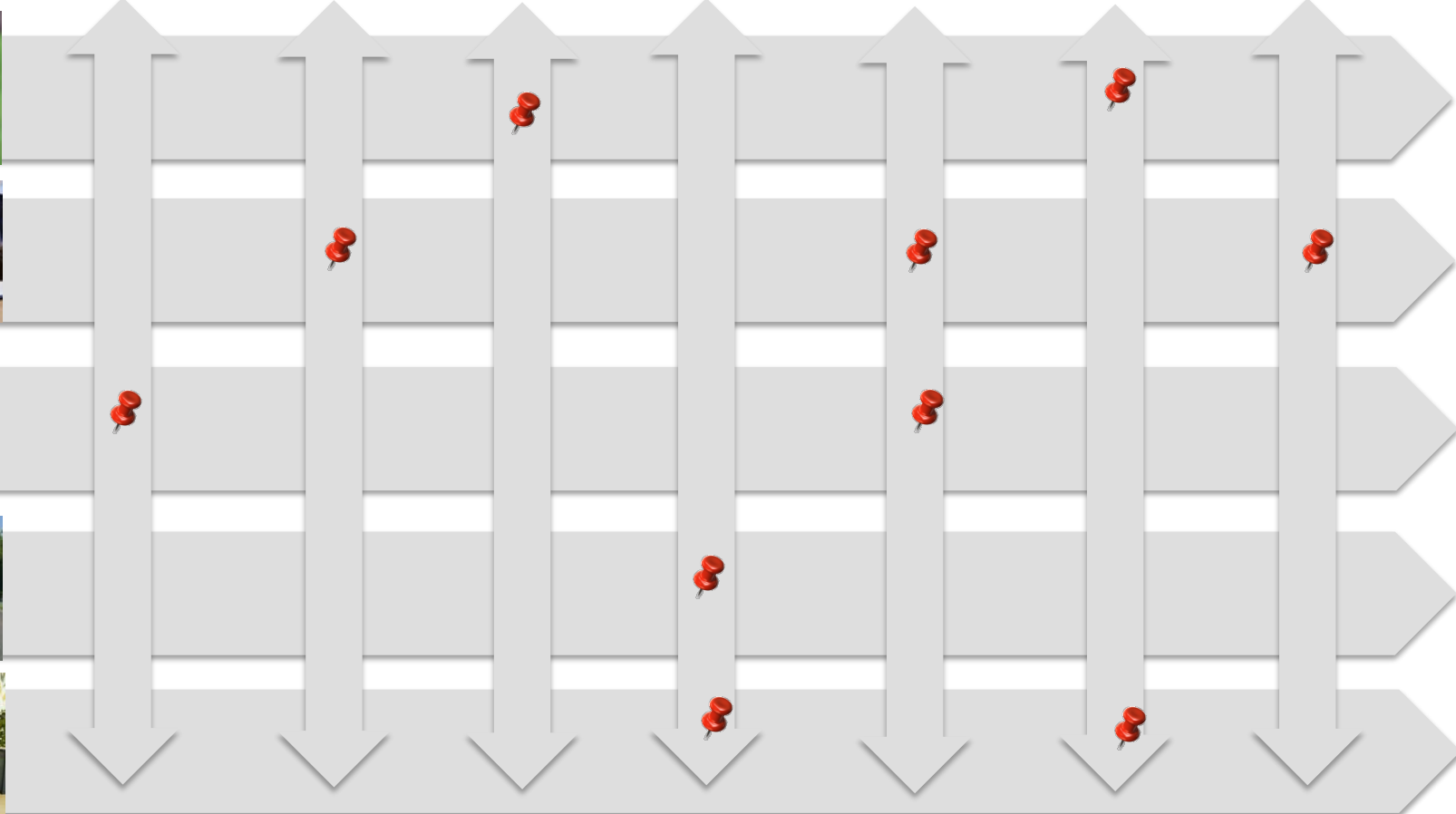
Bygga



Förvalta



Trafikleda & informera





Portföljstyrelse *består av:*



Portföljledare



Portföljstyrelseordförande



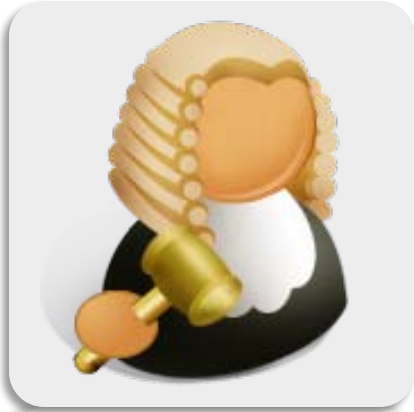
Portföljsponsorer



Portföljledare

Uppdrag

- På uppdrag av US leda en Fol-portfölj – Att vara motorn i arbetet framåt
- Förhandla fram en portfölj (program och projekt) som styr mot de aktuella inriktningarna inom portföljen
- Säkerställa att uppsatta mål nås inom de givna resurserna



Portföljstyrelseordförande

Uppdrag

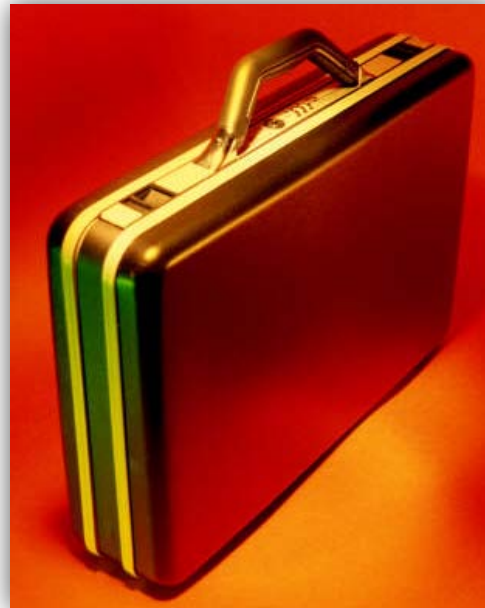
- Att leda portföljstyrelsens möten.
- Att stötta portföljledaren genom att vara US:s balanserande kraft i styrelsen och säkra den strategiska inriktningen för Fol.



Portföljssponsor

- En sponsorrepresentant (portföljssponsorn) sitter med i portföljstyrelserna och företräder VO/CF med tydligt mandat att fatta beslut för hela VO/CF inom portföljens avgränsning
- Inom portföljen initierar och rapporterar sponsorrepresentanten projekt och program (helt eller till delar) i enlighet med portföljernas mål och VO/CF intressen.
- Sponsorrepresentanten ansvarar för att projektet som styrelsen beslutat om beställs och genomförs samt att resultatet nyttiggörs (helt eller till delar).

Portföljerna



Portfölj 1 – Ett energieffektivt transportsystem

Syfte

Syftet med portföljen är att utveckla och demonstrera nya lösningar som bidrar till attraktiva och tillgängliga städer, stärkt svensk miljöteknik, godstransporter med låg energianvändning och klimatpåverkan samt en energieffektiv infrastrukturhållning.

Målområden

- Energieffektiv planering
- Energieffektiva fordon och transporter
- Energieffektivt byggande och underhåll

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Urban Jonsson, IV

Portföljstyrelseordförande:

Lars Nilsson, US

Sponsorer:

Helena Sundberg, S

Åsa Lindgren, IV

Ann Wikström UH

Robin Edlund, TL

Peter Lundman, PR

Portfölj 2 – Väl fungerande resor och transporter i storstadsregionerna

Syfte

Syftet med portföljen är att genom forskning och innovation skapa förutsättningar som kan bidra till väl fungerande resor och transporter i storstäderna samtidigt som stadsmiljön ska bli mer attraktiv. Vidare ska portföljens projekt bidra till att skapa förutsättningar för en attraktiv kollektivtrafik, trafikinformation, mobila tjänster, smidig varu- och servicelogistik, bra förutsättningar för att gå och cykla, samt få störningar i trafiken. God gestaltning, ren luft och minskat buller ska öka stadens attraktivitet.

Målområden

- TrV ska bidra till att bättre nyttja infrastrukturen
- TrV ska bidra till att förbättra kapaciteten och tillförlitligheten i kollektivtrafiken
- TrV ska underlätta för människor att gå och cykla

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Kristina Gustafsson/
Gerd Åström S

Portföljstyrelseordförande:

Catherine Kotake, US

Sponsorer:

Håkan Wennerström, S
Fredrik Friberg, IV
Christian Eriksson, UH
Robin Edlund, TL
Havin Nyqvist, PR

Portfölj 3 – Effektiva transportkedjor för näringslivet

Syfte

Syftet med portföljen är att genom ökad kunskap, utveckling och demonstration visa på möjligheter att förbättra förutsättningarna för långväga godstransporter samt för turist- och besöksnäringens resor och transporter.

Målområden

- Förbättra förutsättningarna för långväga godstransporter på väg- och järnvägsnätet
- Förbättra förutsättningarna för intermodala godstransporter
- Förbättra förutsättningarna för turist- och besöksnäringens resor och transporter

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Marie Fridolin, S

Portföljstyrelseordförande:

Per Wenner, US

Sponsorer:

Lennart Andersson, S

Maria Hallesjö, IV

Pär Färnlöf, UH

Robin Edlund, TL

Kenneth Wåhlberg, US

Portfölj 4 – Robust och tillförlitlig infrastruktur

Syfte

Portföljens syfte är att möjliggöra effektiv, modern utformning inklusive gestaltning samt dimensionering av robusta och tillförlitliga och miljöanpassade väg- och järnvägsanläggningar till lägsta kostnad utifrån nedbrytning av trafik och klimat. Trafiksäkerhet, miljö och samverkan mellan fordon och infrastruktur kommer att vara viktiga komponenter för portföljens program och projekt.

Målområden

- Robust väg- och järnvägsinfrastruktur
- Trafiksäkra vägar och järnvägar
- Minimera trafikstörningar

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Per Andersson, IV

Portföljstyrelseordförande:

Claes Tingvall, US

Sponsorer:

Pär Gustafsson, S

Klas Hermelin, IV

Stefan Kratz, UH

Lars Ekdahl, TL

Åke Eriksson, PR

Sten Hammarlund, US

Portfölj 5 – Mer nytta för pengarna

Syfte

Att skapa mer nytta för pengarna genom att

- Utveckla metoderna för planeringsprocesserna så att de optimala åtgärderna ur ett samhällsperspektiv kan föreslås och väljas
- Öka den interna effektiviteten bl.a. med avseende kostnader.
- Medverka till att Trafikverket som beställare skapar förutsättningar för ökad produktivitet och innovationsgrad i anläggningsbranschen
- Öka kunskapen om hur styrmedel kan användas för ett mer effektivt utnyttjande av transportsystemet.

Målområden

- Effektivare samt samordnad och trafikslagsövergripande planering
- Effektivare intern verksamhet
- Ökad produktivitet i anläggningsbranschen
- Styrmedel för effektivt nyttjande av transportsystemet

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Marie Fridolin, S

Portföljstyrelseordförande:

Sten Hammarlund , US

Sponsorer:

Lennart Kalander, S

Lahja Rydberg Forssbeck, IV

Helena Halvar, UH

Robin Edlund, TL

Peter Harrysson, PR

Camilla Cannmo, IU

Portfölj 6 – Trafikverket en modern myndighet

Syfte

Syftet med portföljen är att genom ökad kunskap, utveckling och demonstration involvera vår omvärld och utveckla nya produkter och effektiva tjänster i nära samarbete med medborgare och näringsliv. Detta medför att produkter och tjänster får en bra utformning och kommer till användning, och därmed ökar effektiviteten, nöjdheten hos kunden och måluppfyllelsen i samhället.

Målområden

- Samverkan för ökad nytta
- Integration för ökad verkan
- Utveckling av Trafikverket som institution

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Pär Karlsson, E

Portföljstyrelseordförande:

Einar Tufvesson, US

Sponsorer:

Maria Linkvist Dädeby , S

Helena Bromark, IV

Sam Berggren, UH

Maria Olofsson, K

Rolf Lundgren , PE

Portfölj 7 – Strategiska initiativ

Syfte

Syftet med portföljen ”strategiska initiativ” är att utveckla strategiska Fol-samarbeten, fånga upp viktiga strategiska utvecklingsbehov som inte täcks av övriga utmaningar, berör många utmaningar eller som går bortom den horisont vi överblickar idag. Det handlar i mycket om integrerade satsningar och utmaningarna bortom dagens utmaningar.

Målområden

- Fordonsstrategisk Forskning och Innovation – FFI
- En samlad inriktning på Trafikverkets järnvägsinriktade Fol
- Utveckling bortom horisonten
- Hänsynsmålen och en integrerad transportpolitisk målbild
- Strategiska samarbeten inom Fol

Portföljstyrelse

Portföljledare:

Anders Berndtsson, US

Portföljstyrelseordförande:

Bo Olsson, US

Sponsorer:

Ingemar Frej, S

Anna Ward IV

Pontus Gruhs, UH

Lars Nilsson, US

Susanne Ingo, US

Christer Löfving, US

Hur fungerar det i praktiken?



Trafikverket Fol-strategi – Fem stegs principen

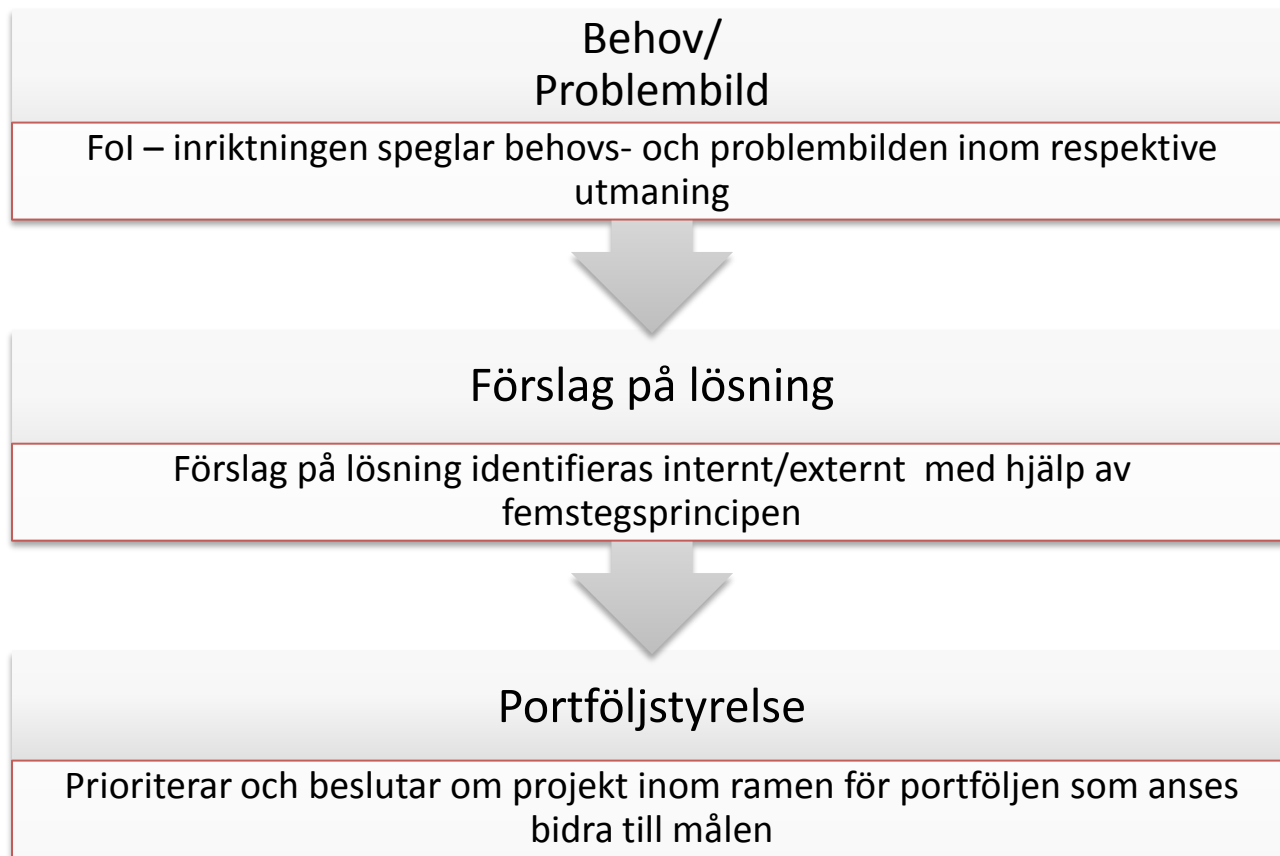
- Stegvis förfarningssätt
 - Effektivt framtagande av lösningar
1. Hämta hem kända lösningar
 2. Påverka internationella initiativ
 3. Medverka till gemensamma lösningar inom EU
 4. Medverka till gemensamma lösningar inom Norden
 5. Initiera unika svenska lösningar i samverkan med andra eller självständigt

Ekonomiska samarbetsformer

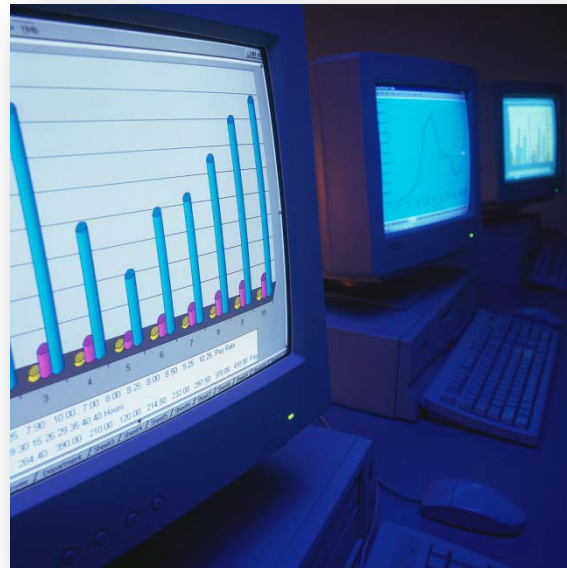
Trafikverket tillämpar 4 typer av ekonomiska samarbeten :

- A. Basstöd till strategiskt viktiga professurer, docenturer och mindre forskargrupper kring dessa
- B. Ramöverenskommelse genom avtal om en garanterad ”finansierings/beställningsvolym” till en särskild Fol-miljö
- C. Initiering, beställning och genomförande av program eller projekt kopplade till uttalade problemområden
- D. Bransch/sectorsamordning för ledning och administration av större sammanhållna Fol-satsningar

Från behov till projekt



Projektinformation & resultat



FUDinfo - Externt

The screenshot shows the Trafikverket website interface. At the top, there are navigation links for language (EN English, Andra språk), accessibility (Talande webb, Teckenspråk, Lättläst), and login (Logga in). The Trafikverket logo and name are prominently displayed. Below the logo is a search bar with a magnifying glass icon and a 'Sök' button, followed by a link to 'Vanliga sökord'. A red navigation bar contains buttons for 'Start', 'Privat', 'Företag', 'Kontakta oss', 'Aktuellt', 'Jobb & framtid', 'Om Trafikverket', and 'Pressrum'. Below this, a secondary navigation bar lists various sections: 'Trafikverket', 'Grafisk profil', 'Kris & säkerhet', 'Forskning & innovation' (which is highlighted), 'Biblioteket', 'Författningssamlingar', and 'Årsrapporter'. The main content area is titled 'Forskning och innovation'. On the left, there is a sidebar menu with 'Strategi för forskning och innovation' and sub-items 'Utlysningar' and 'Nationellt och internationellt samarbete'. The main text under the title reads: 'Forskning och innovation, FoI, bidrar till att utveckla transportsystemet så att det tillfredsställer kraven och förväntningarna hos medborgare och näringsliv.' Below this, it states: 'På den här sidan kommer vi successivt att lägga in information om Trafikverkets forskning och innovation och komplettera med tillhörande hjälpmedel.' and 'Här kan du söka bland Trafikverkets utvecklingsbehov, pågående och avslutade projekt och resultat.' with a link 'Sök utvecklingsbehov, projekt och resultat'. On the right side, there are three highlighted boxes: 'Kontaktuppgifter' (with an envelope icon), 'Aktuella utlysningar' (with a green background), and 'EU-projekt 7:e ramprogrammet' (with a green background). The 'Aktuella utlysningar' box contains the text 'Här kan du läsa om aktuella utlysningar.' and a link 'Nordiska Rådet'. The 'EU-projekt 7:e ramprogrammet' box contains the text 'Trafikverket har godkänts som organisation för EU-projekt (pdf-fil, 15 kB, öppnas i nytt fönster)' and a link 'Trafikverket har godkänts som organisation för EU-projekt (pdf-fil, 15 kB, öppnas i nytt fönster)'.



Tack!

Helena Halvar
helena.halvar@trafikverket.se